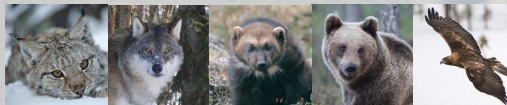

Bestandsovervåking

Rovdata

Jonas Kindberg

www.rovdata.no

1

ROVDATA

Rovdata har ansvaret for formidling, drift og utvikling av det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt

Vår oppgave er å vurdere om dokumentasjonen i Rovbase er tilstrekkelig til en konklusjon

Sentrale aktiviteter er:

- Koordinering og drift av dagens overvåkingsaktiviteter
- Kommunikasjon av resultater
- Sikre lokal medvirkning i bestandsovervåkingen
- Internasjonalt samarbeid
- Metodeutvikling
- Fagråd for Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt

www.rovdata.no

2

1

ROVDATA - ny modell for rovviltovervåking

Rovdata er etablert som en selvstendig enhet med egen leder og stab i NINA

www.rovdata.no

3

Rovdata

- Jonas Kindberg / Leder
- Henrik Brøseth / Seniorforsker
- Mari Tovmo / Overingeniør
- Oddmund Kleven / Forsker
- Øystein Flagstad / Seniorforsker
- Alexander Kopatz / Forsker
- Frode Holmstrøm / Overingeniør
- Jan Arne Stokmo / Kommunikationsrådgiver
- Lina Arntsen /Avdelingsingeniør
- Jenny Mattisson / Forsker
- John Odden / Senior forsker
- Matthew Grainger /Forsker
- Chloé Nater / Forsker
- Erlend Nilsen / Seniorforsker
- Stine Lund / Administrasjon
- NINAGEN
- GROVLAB/tannsnitting og undersøkelser

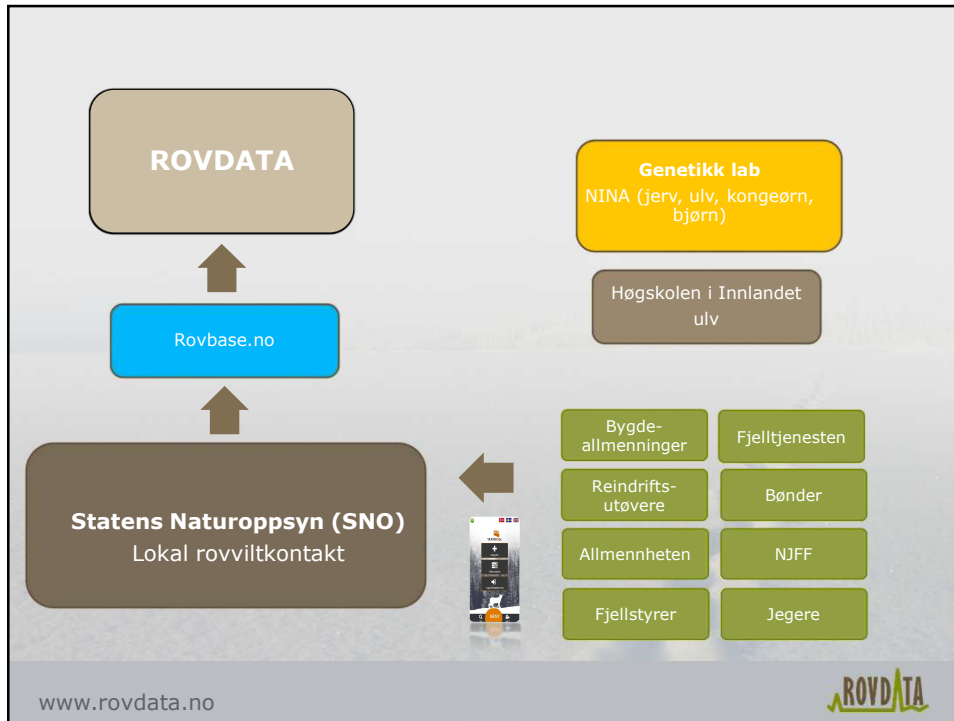

www.rovdata.no

4

2

5

6

ROVDATA – metodikk rovviltovervåking

Metodikk overvåking av de 4 store og kongeørn:

- Ulv: Snøsporing og DNA-analyser
- Bjørn: DNA-analyser
- Gaupe: Snøsporing og viltkamera + prognosemodell
- Jerv: Ynglinger og DNA-analyser
- Kongeørn: Voksenoverlevelse og produksjon

www.rovdata.no

7

Metodikk

Felles skandinaviske:

- Instruksjer og faktablad
- Arbeidsgrupper ulv, jerv og gaupe
- Fotogrupper

Metodene er vitenskapelig validerte

www.rovdata.no

8

Transparens og åpenhet

Rovdata.no

- Informasjon
- Nyheter
- Instruksjer
- Resultater og rapporter
- Jerveteller og ulveteller

Rovbase.no

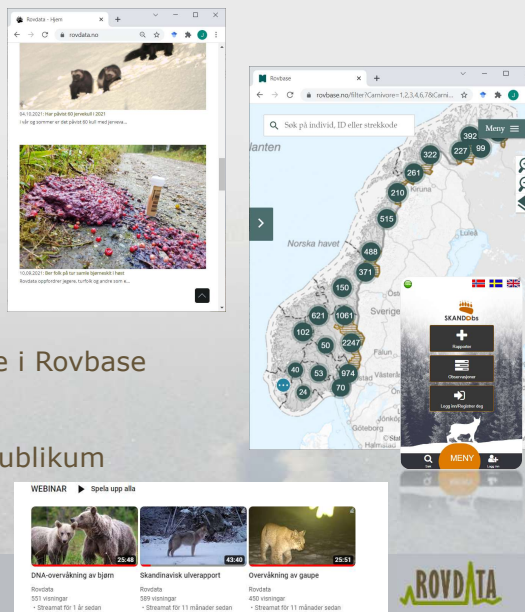
- DNA Resultater fortløpende i Rovbase

Skandobs.no

- Rapporteringssystem for publikum

WEBINAR/VIDEO

www.rovdata.no

9

Inkludere publikum i overvåkingen

Alle kan delta!

- Innsamling av DNA prøver
 - Jerv, Bjørn, Ulv ~30% av 5000
- Sporing på snø
 - NJFF særskilt oppdrag fra Miljødirektoratet på gaupe
 - Melding av spår til SNO direkte eller via Skandobs
- Observasjoner
 - Melding til SNO direkte eller via Skandobs
 - Privat viltkamera
 - Sendes til SNO for verifisering
- Resultater tilgjengelig online

www.rovdata.no

ROVDATA

10

5

Kontrakt 2022-2026

På hjemmesiden www.rovdata.no

- Årlig repeterende oppgaver
- Enkelt-oppgaver som løses i perioden
 - Prognosemodell gaupe revisjon 2022
 - Kohortanalyser gaupe 2022 og 2026
 - Evaluere metodikk gaupe 2023
 - DNA versus yngleregistreringer for jerv 2024
 - Bestandsestimat kongeørn 2025
- Enkelt-oppgaver som kan tilkomme i avtaleperioden

www.rovdata.no

12

Bestandsstatus for de fire store rovdyprene og kongeørn i Norge

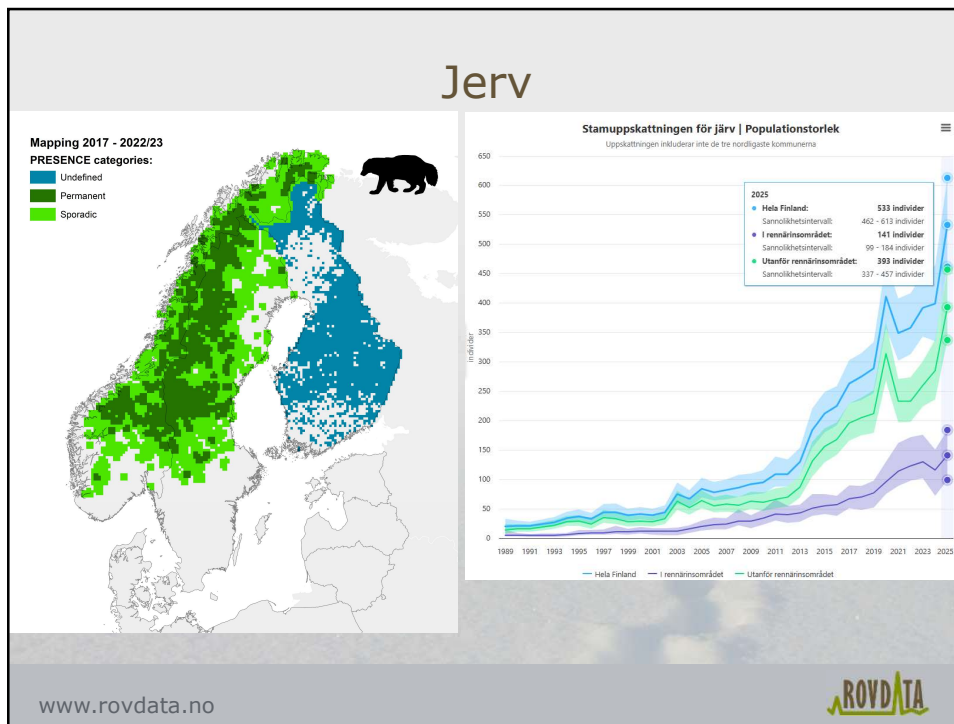
	Gaupe	Ulv	Jerv	Brunbjørn	Kongeørn
Siste status:	91 familiegrupper	4,5 kull	51 kull	11,4 kull	919-1017 par
Antall dyr:	447-630 estimert fra antall familiegrupper	59-66 hvorav 40-47 kun i Norge	352-400 estimert fra DNA	191 identifisert fra DNA	Ikke estimert
Nasjonale bestandsmål:	65 årlige familiegrupper	4-6 årlige kull i Norge og grenseevir. Hvorav minst 3 helnorske.	39 årlige jervekull	13 årlige bjørnekull	850-1200 par
Overvåkes årlig nasjonalt:	ja	ja	ja	ja	nei
Overvåkingsmetoder:	Sporing av familiegrupper på snø. Bilder fra viltkamera	Sporing av individer på snø. Innsamling av ekskrementer, hår og urin	Sjekk av kjente og nye ynglelokaliteter. Innsamling av ekskrementer, hår og urin	Innsamling av ekskrementer og hår	Årlig sjekk av 180 kongeørnterritorier. Nasjonal bestandsestimering hvert 5. år
Innsamling av DNA:	ja DNA kan brukes til særskilling av familiegrupper	ja	ja	ja	ja DNA samles i 2 av 12 intensivområder
<p>Alle kan bidra i overvåkingen av de store rovdyprene ved å melde fra om observasjoner i Skandobs på app eller internett (www.skandobs.no) eller direkte til en lokal roviltkontakt i Statens naturoppsyn (SNO). Les mer på www.rovdata.no</p>					<p>Produsert: 22.01.2026</p>

www.rovdata.no

14

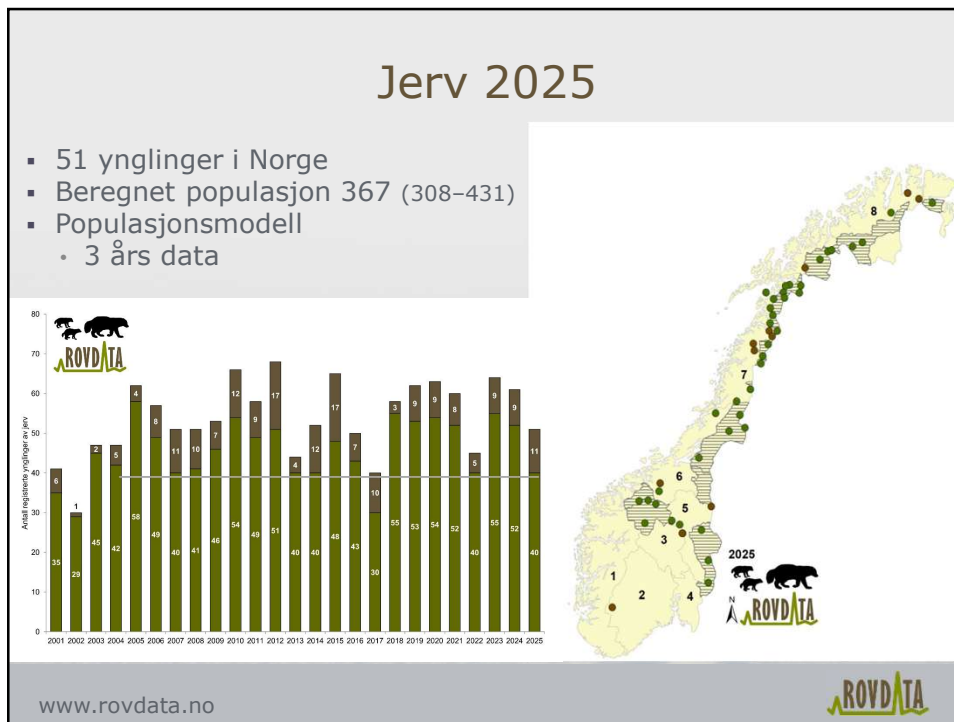
6

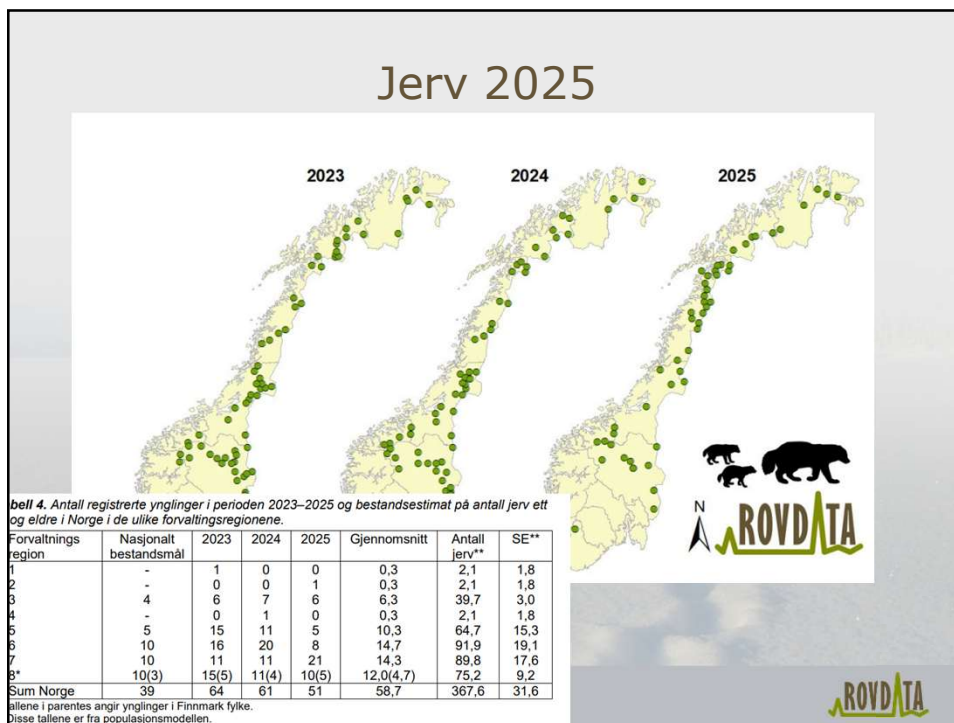
25

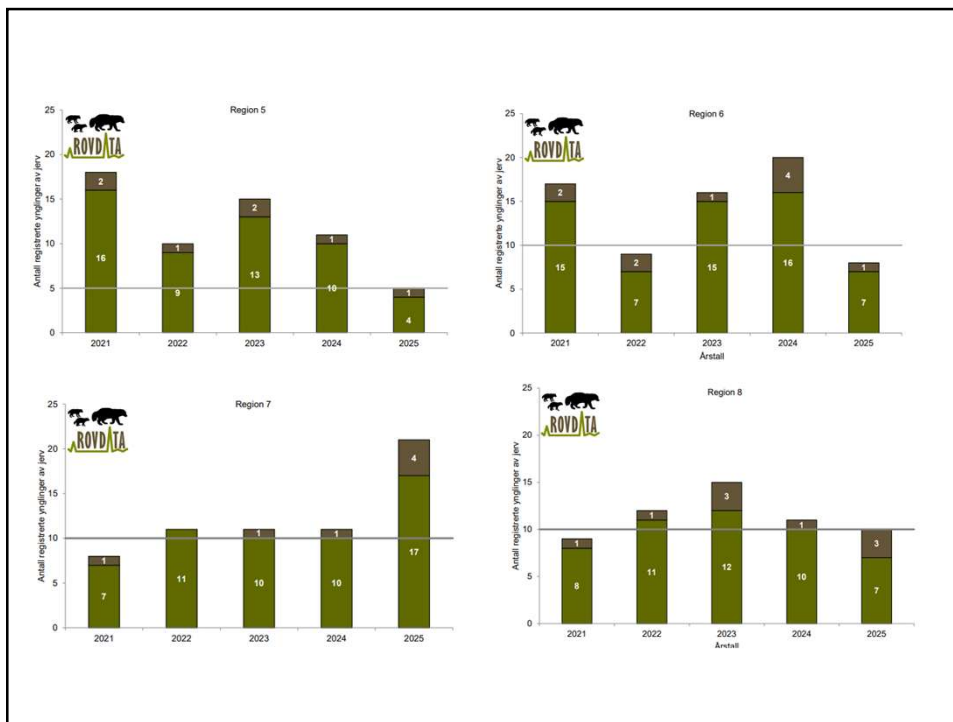
26

27

28

30

Jerv

2025 DNA

- 1964 prøver i Norge
- 1379 fungerende
- 328 individer (310 midtpunkt)

DNA-basert overvåking av den skandinaviske jervbestanden 2025

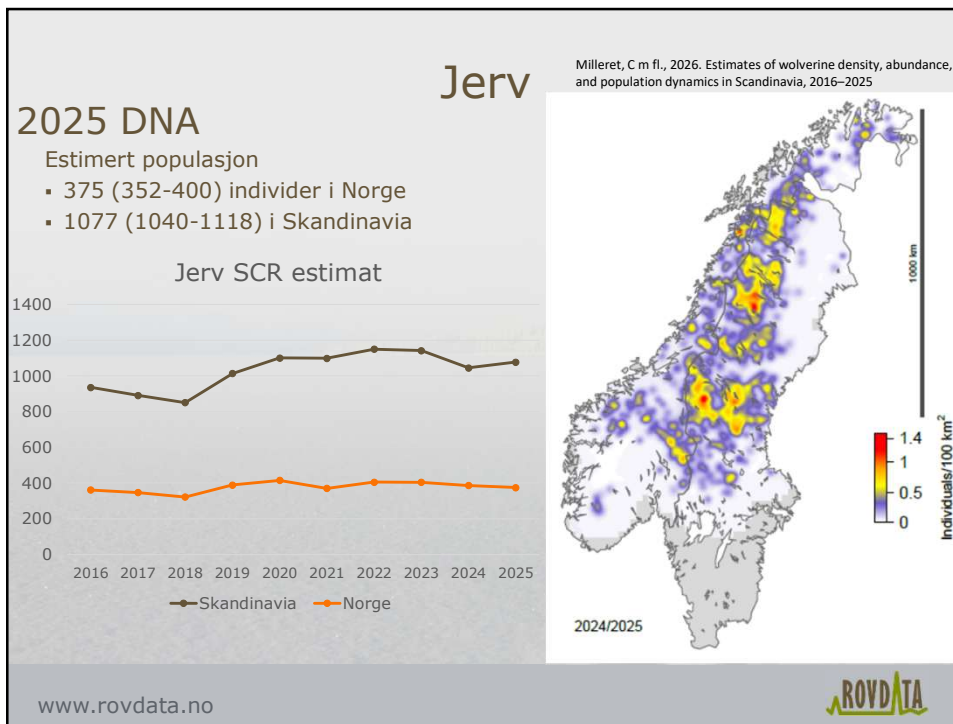
Oppnevnte eksperter: Øyvind Berg, Ragnhild Eide, Håvard Gjøvann, Espen Hovland, Dag Håkonsen, Dag Håkonsen, Marianne Ingebrigtsen, Gunnar Skjerve, Håvard Strand.

År	Norge	Sverige
2016	300	250
2017	280	350
2018	270	420
2019	330	400
2020	330	360
2021	300	400
2022	320	400
2023	350	450
2024	340	550
2025	290	550

2025

	Norge	Sverige	Finland	Totalt
Fungerende	1379	1811	4	3194
Ikke-fungerende	585	637	3	1225
Sum*	1964	2448	7	4419
Suksessrate	70 %	74 %	57 %	72 %

32

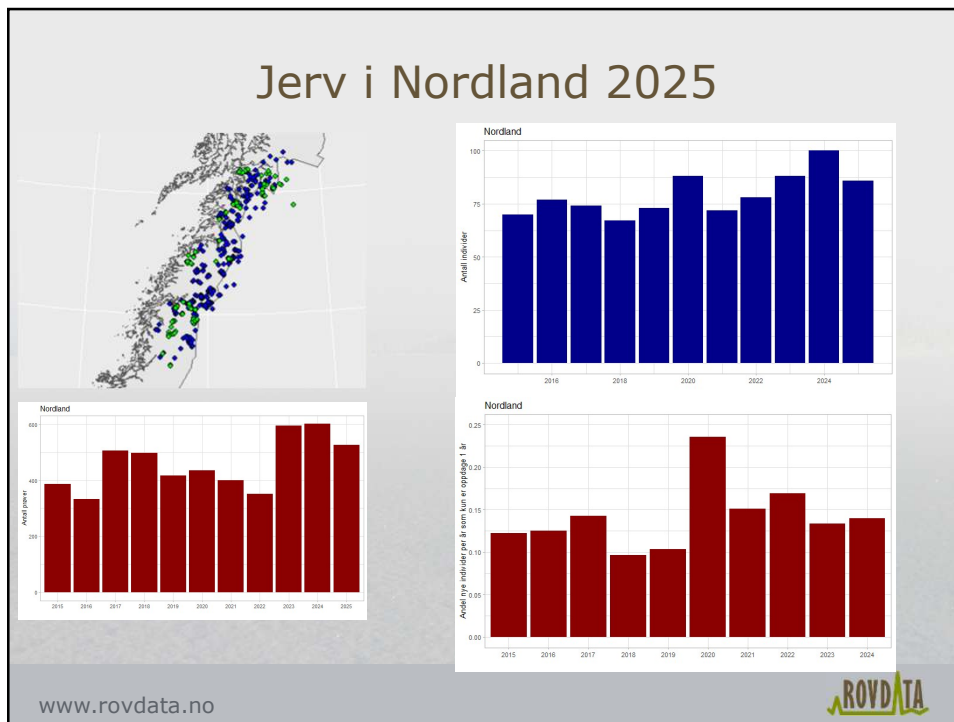
33

Estimert populasjon jerv SCR

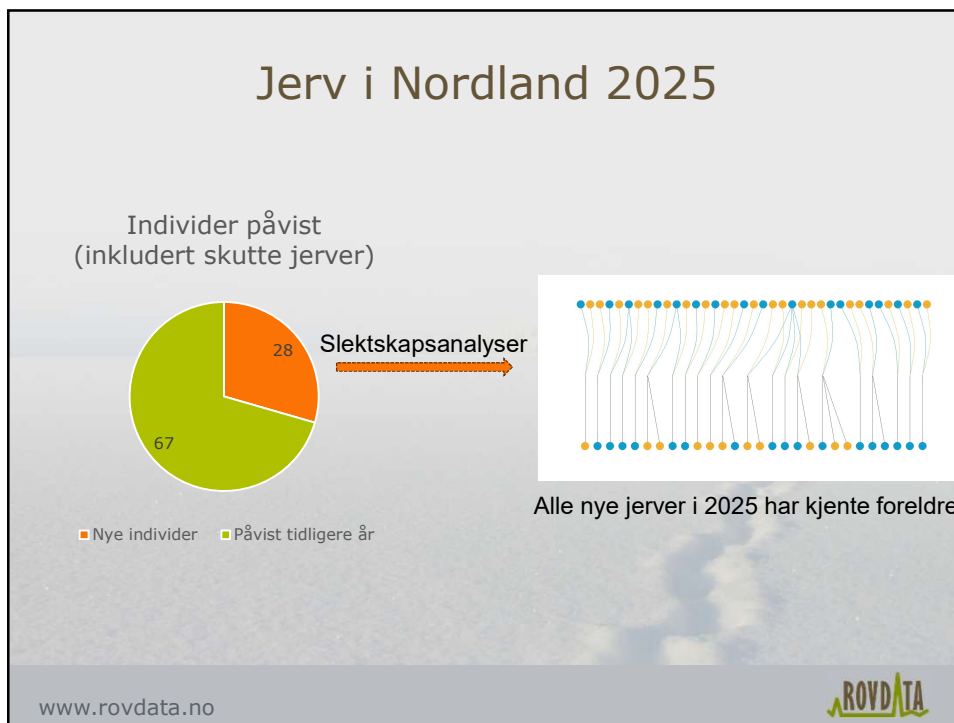
	Hunner	Hanner	Totalt
Totalt	648 (613-685)	429 (413-446)	1077 (1040-1118)
Norge	228 (209-249)	147 (136-160)	375 (352-400)
Region 1	8 (3-14)	8 (5-12)	16 (10-23)
Region 2	6 (3-11)	8 (5-11)	14 (9-20)
Region 3	19 (15-24)	8 (6-11)	27 (22-33)
Region 4	1 (0-4)	2 (0-4)	3 (1-6)
Region 5	33 (26-39)	34 (30-38)	66 (59-74)
Region 6	52 (46-62)	32 (27-39)	85 (74-98)
Region 7	52 (46-58)	29 (25-33)	81 (74-88)
Region 8	57 (51-65)	27 (23-31)	84 (76-93)

www.rovdata.no

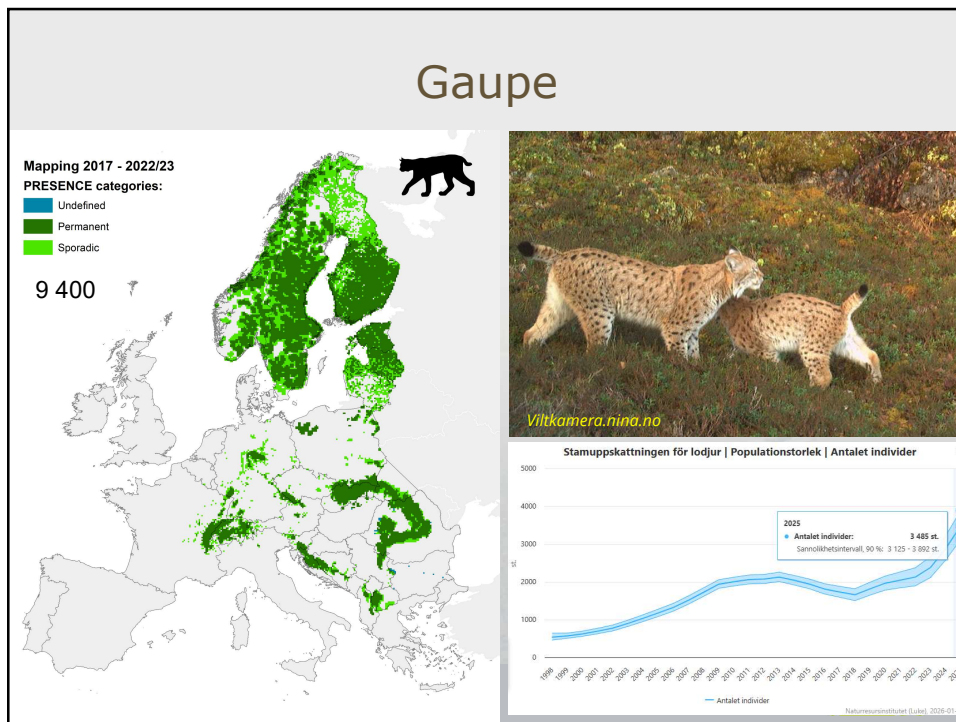
34

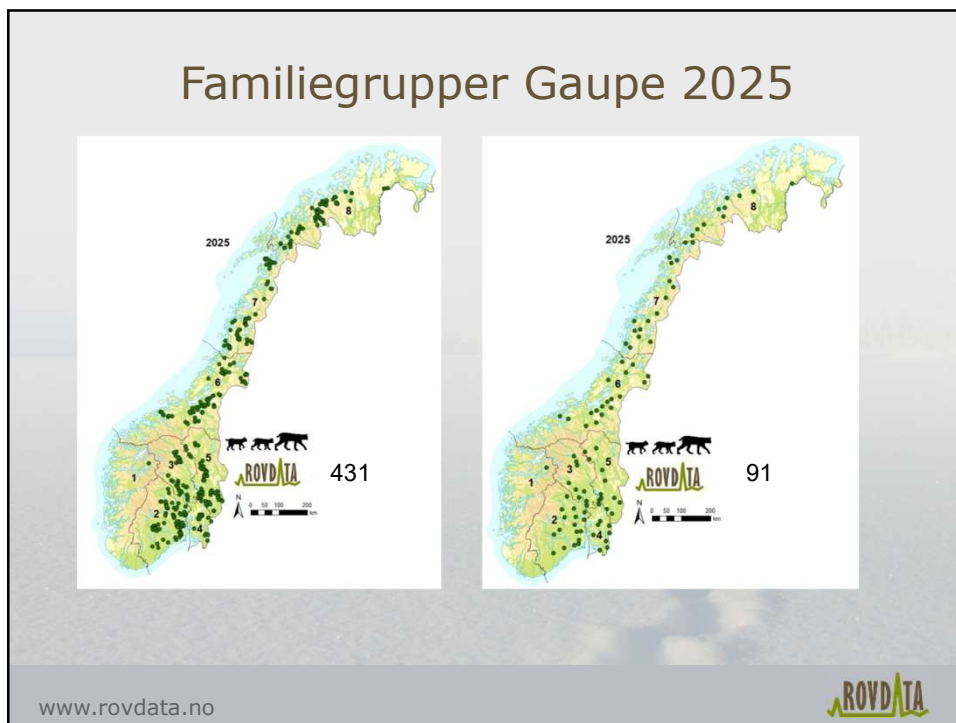
35

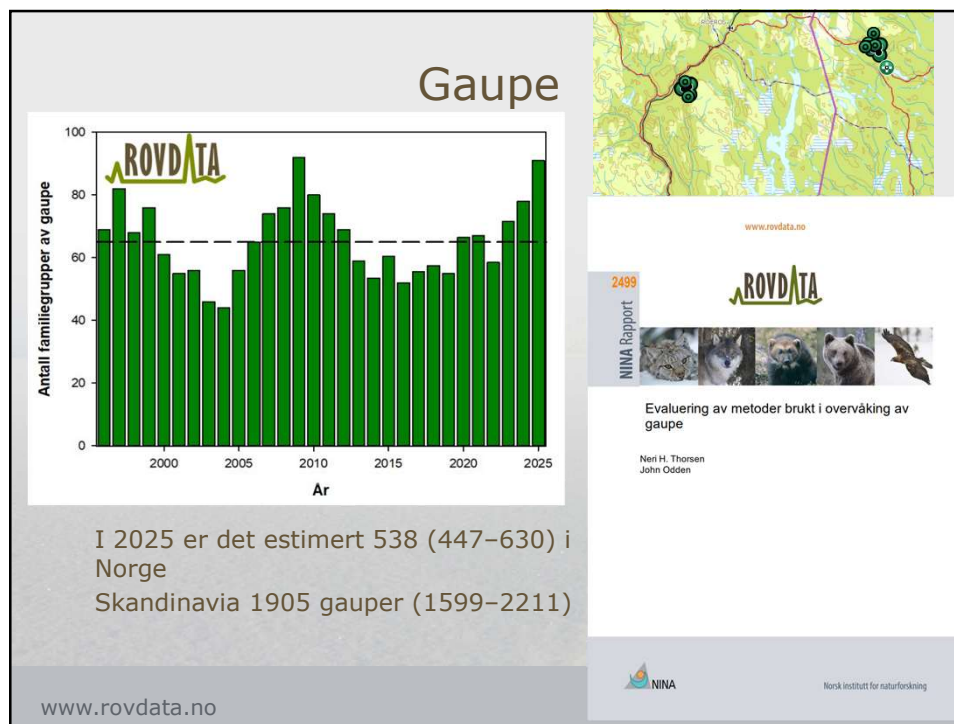
36

37

38

40

Familiegupper regionalt

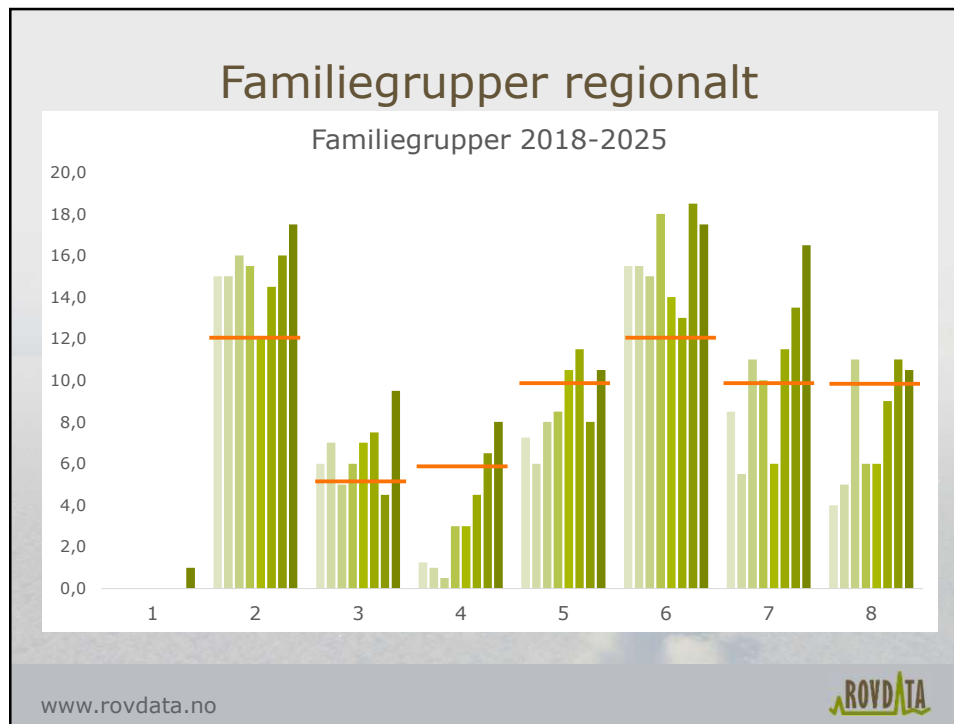
Tabell 3. Antall familiegupper av gaupe påvist før jakt i ulike forvaltningsregioner fra 2023 til 2025, samt gjennomsnittet for de tre årene.

Forvaltnings-region	Nasjonalt bestandsmål	2023 ¹	2024 ²	2025 ³	Gjennomsnitt
1	–	0	0	1	0,3
2	12	14,5	16	17,5	16
3	5	7,5	4,5	9,5	7,2
4	6	4,5	6,5	8	6,3
5	10	11,5	8	10,5	10
6	12	13	18,5	17,5	16,3
7	10	11,5	13,5	16,5	13,8
8*	10(4)	9(1)	11(2)	10,5(2)	10,2
Sum	65	71,5	78	91	80,2

www.rovdata.no

ROVDATA

41

42

Prognosemodell gaupe

Hunngaupejakt
Introduksjon Historiske data **Prognosemodell** Avanserte innstillinger

Hunngaupejakt
RovData

Hurtigstart

Vi har satt startverdier for forventet jaktuttak, så dersom du er fornøyd med disse kan du fortsette til modellseleksjonen. Du kan bruke "glidebryteren" til å endre disse verdiene (vennligst sørg for at det laveste tallet er i den første glidebryteren og det høyeste i den siste glidebryteren). I "Velg en Modell" dropdown menyen kan du velge fritt blant alle regionene (klikk på "Velg Alle") eller velg en kombinasjon av forvaltningsregioner. Når du har gjort dine valg, trykk "Kjør Modell".

Velg tre aktuelle hunddyr-kvoter

Laveste kvotealternativ
 0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100

Middels kvotealternativ
 0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100

Høyeste kvotealternativ
 0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100

Velg region(er)
 Region_6

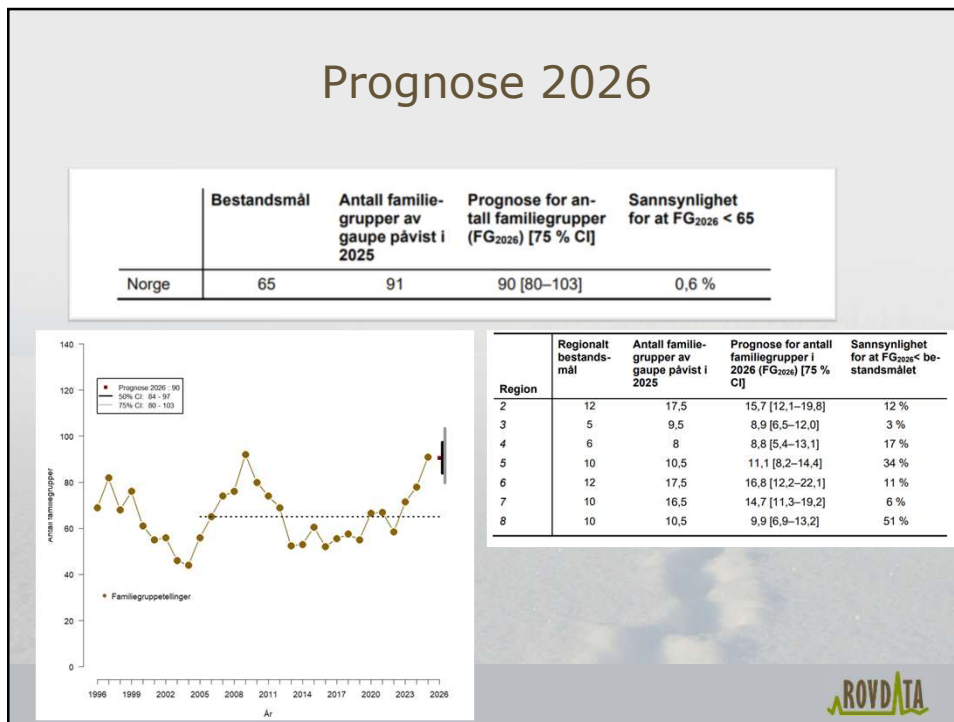
Oppsummeringstabell
 Prognose Prognose to år fram i tid

Grafisk oppsummering
 Familiegruppebestand Prognose to år fram i tid

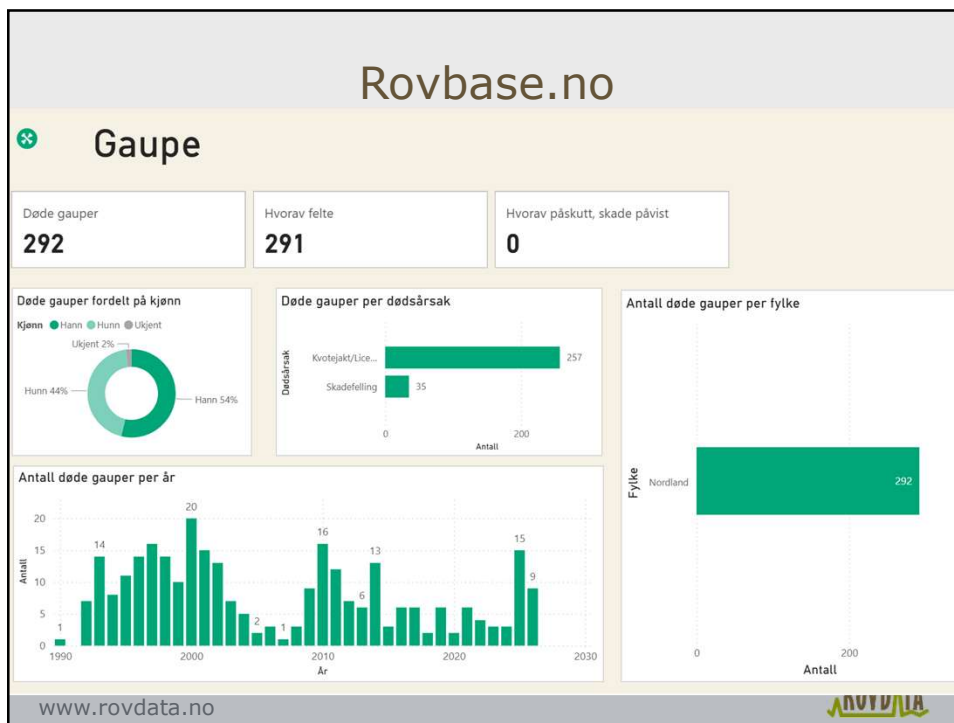
Kjør modell

43

14

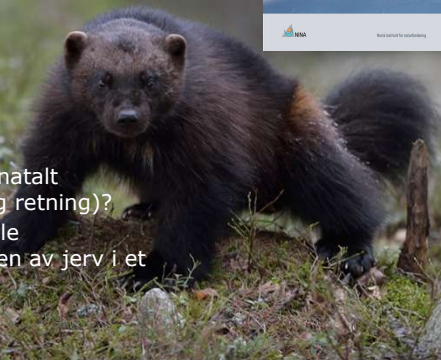
44

46

Spredningsmønster hos jerv i Skandinavia

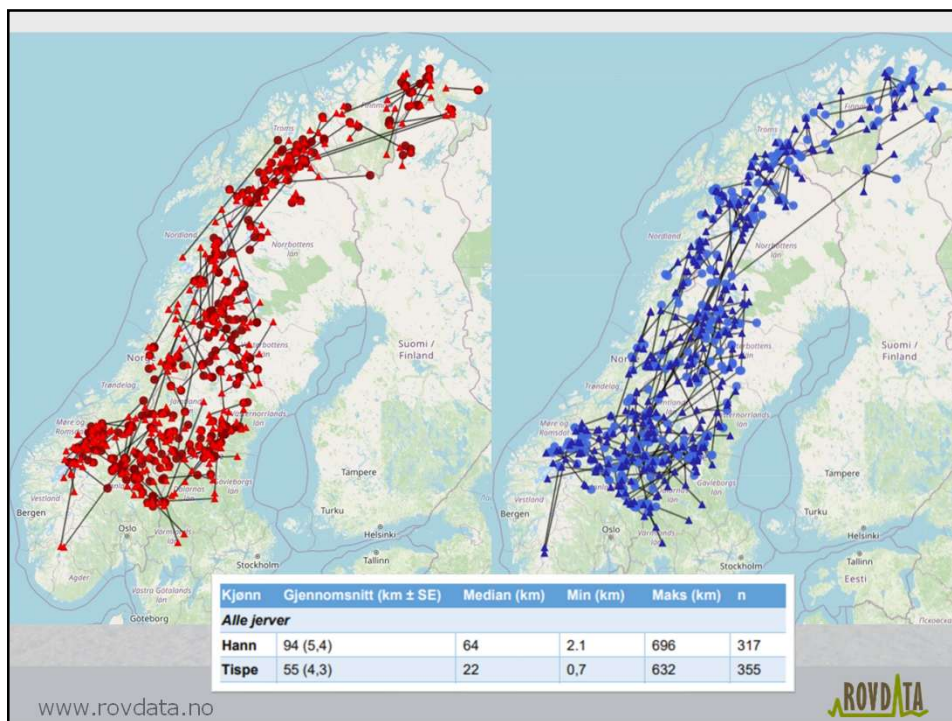
- Leds av Oddmund Kleven
Jenny Mattisson(NINA)
Henrik Brøseth (Rovdata)
Göran Spong (SLU-Umeå)
- Pedigree SNP
 - Hva er den reelle natale spredningsavstanden til jerv?
 - Er det kjønnsforskjeller i natal spredningsavstand?
 - Er det geografiske forskjeller i natal spredningsmønster (avstand og retning)?
 - Hvilken påvirkning på den natale spredningsatferden har tettheten av jerv i et område?

www.rovdata.no

47

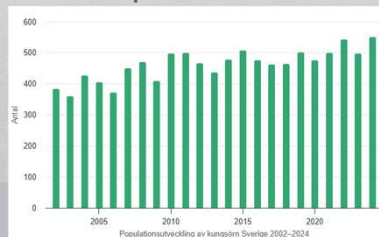

48

16

Overvåking av kongeørn

- Norske estimert kongeørn-populasjonen 1027 (914-1145) par i perioden 2015-2019
- Norske estimert kongeørn-populasjonen 965 (919-1017) par i perioden 2020-2024
- Finland 362-496 par

www.rovdata.no

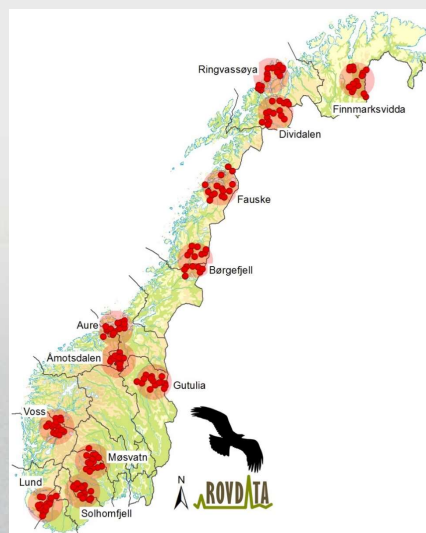
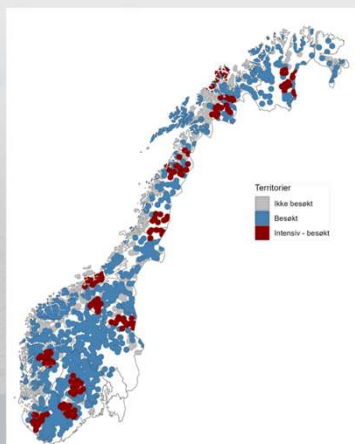

54

Overvåking av kongeørn

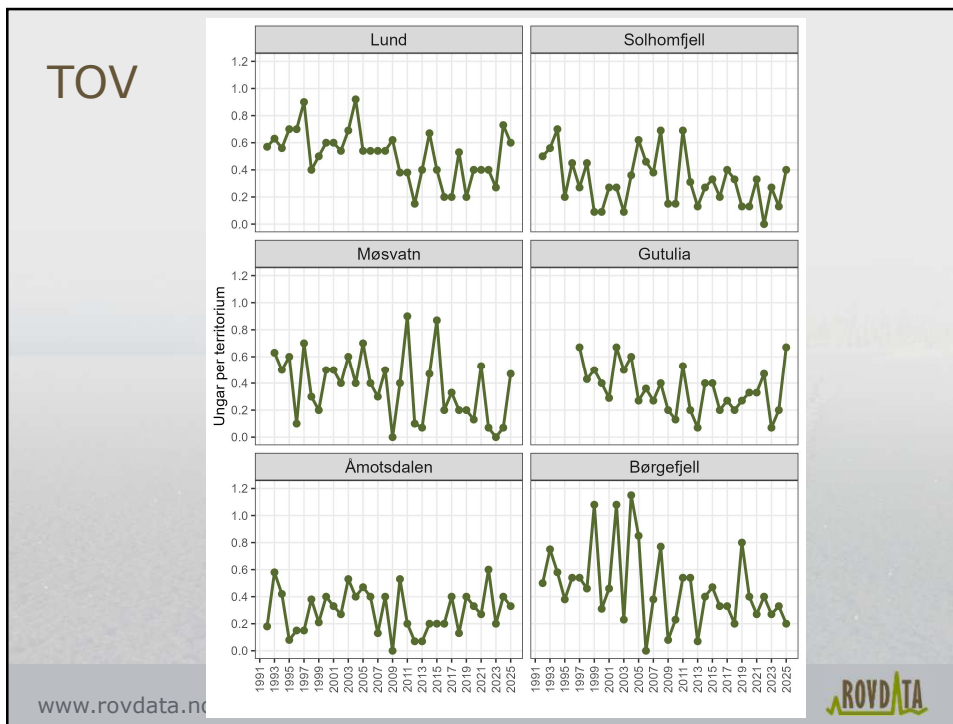
Kongeørnovervåkingen organisert to hovedbolker:

- Ekstensiv del
- Intensiv del

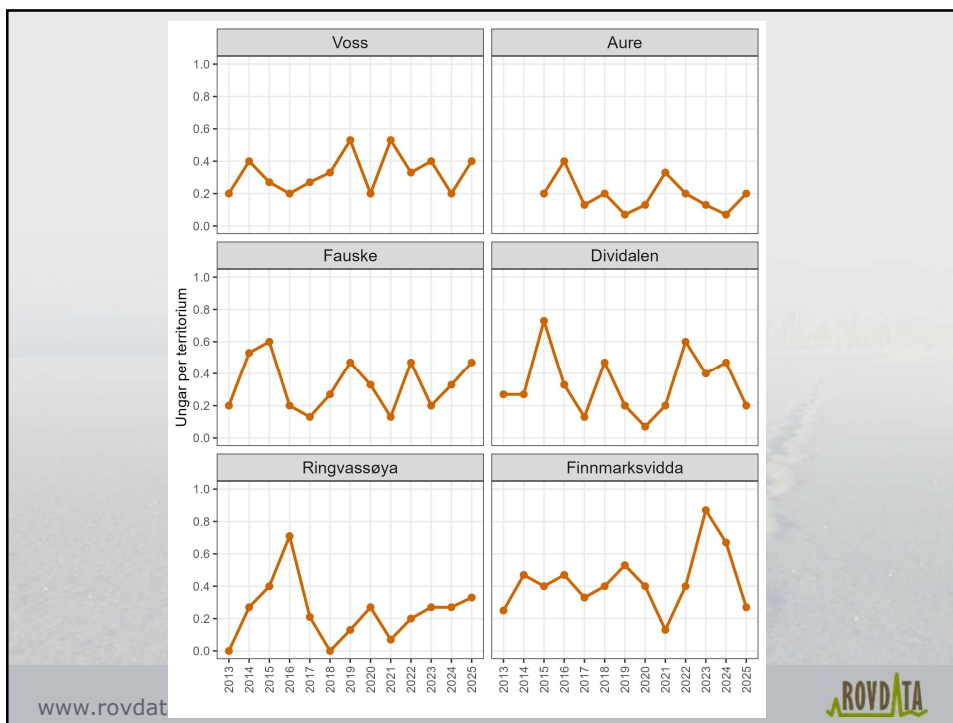

55

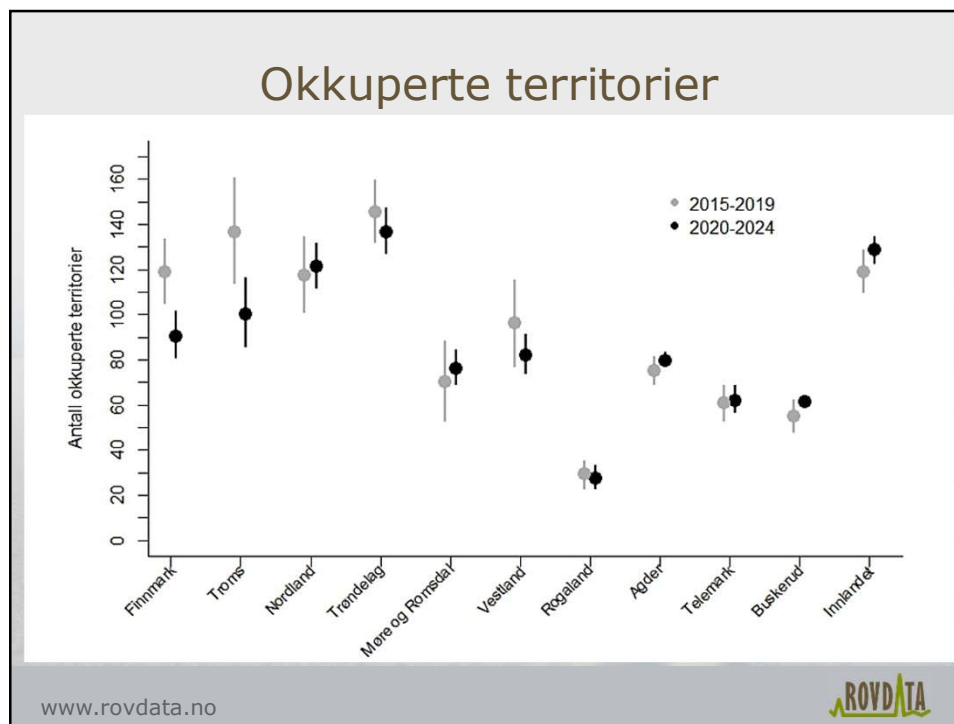
17

56

57

58

Hvor gode er tallene?

"vi har den beste overvåkingen av store rovdyr i verden"

Sammenligning med andre metoder

- Gaupe: Rekonstruksjon av bestanden, skutt individer
- Jerv: To metoder, hi telling og DNA
- Bjørn: Beregning med romlig fangst-gjenfangst metodikk
- Ulv: Beregning med romlig fangst-gjenfangst metodikk. Slekttre

www.rovdata.no

60

Takk!

De fire store rovdyrene og kongeørn

Brusbjørn (Ursus arctos) **Kongeørn** (Aquila chrysaetos)
Jern (Lynx lynx) **Ulv** (Canis lupus)

Ulv (Canis lupus) **Gospe** (Lepus timidus)

Norges har bestander av de fire store rovdyrene gospe, jern, brusbjørn og ulv, samt kongeørn. Rovdata har søvnet for overvåkingen av artene, på oppdrag fra Miljødirektoratet. Mange aktører og samarbeidspartnere bidrar i arbeidet med å forstå og sikre artene over hele landet. Rovdata analyserer og sammenstiller dataene i rapporter og formidler resultatene til forvaltningen, media og publikum.

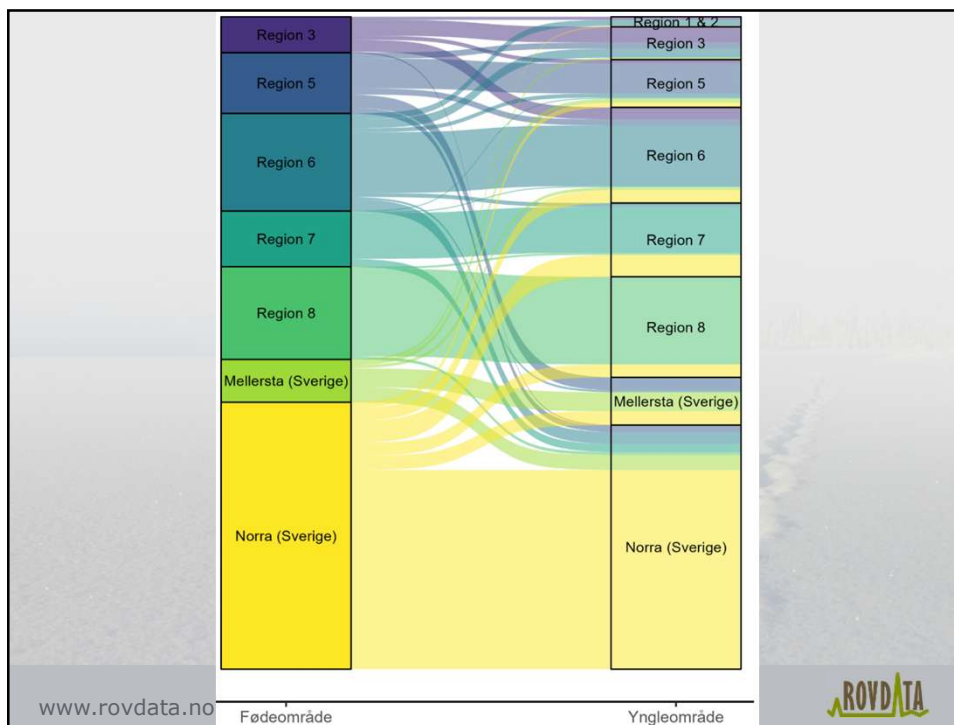
Ullendeforvaltning
 Kartene viser de fire store rovdyrene (brusbjørn, jern, kongeørn og ulv) og deres utbredelse i Norge. Kartene er basert på data fra Rovdata og Miljødirektoratet. Kartene er oppdatert for 2024.

Rovdata
 ROVDATA
 Miljødirektoratet
 Postboks 4404 Sandnessjøen
 8011 Sandnessjøen
 Tlf: 75 00 00 00
 www.miljodirektoratet.no

Rovdata
 ROVDATA
 Miljødirektoratet
 Postboks 4404 Sandnessjøen
 8011 Sandnessjøen
 Tlf: 75 00 00 00
 www.miljodirektoratet.no

www.rovdata.no

61

62